

Kuva: Niko Sihvonen

Monikielinen kirjasto – Flerspråkiga biblioteket – Multilingual Library

TOIMINTASUUNNITELMA 2023

1.11.2022

Riitta Hämäläinen

Eeva Pilviö

Sisällys

1.	Nimi	2
1.1	Tehtävä	2
2.	Haettava avustus	2
2.1	Henkilöstö.....	3
3.	Monikielisen kirjaston kehitysaihoita vuonna 2023	3
3.1	Kehitysaihoita vuonna 2023	3
3.1.1	Satakielikuukauden viestinnän ja markkinoinnin koordinointi	3
3.1.2	Lukemisen edistäminen.....	4
3.1.3	Monikieliset kuvakirjat iltasatukirjahyllyihin ja kaksikieliset satutunnit	5
3.1.4	Monikielinen kirjasto tutuksi pelaamalla	5
3.2	Aineistoon liittyviä kehitysaihoita vuonna 2023	6
3.2.1	Monikielisen aineiston luetteloinnin kehittäminen	6
3.2.2	Verkkotilaamisen kehittäminen	6
3.2.3	Världens Bibliotek (World Library): monikielinen e-kirjapalvelu.....	6
3.2.4	Vinkkausta ja sisältöjen avaamista	7
3.2.5	Valtakunnallinen e-kirja hanke	7
4.	Asiakkaat.....	7
4.1	Ulkomaalaistaustaiset asiakkaat	7
4.2	Vieraskieliset asiakkaat.....	7
4.3	Lapset, työkäiset ja ikääntyvät eri kieliryhmissä	9
4.4	Turvapaikanhakija-asiakkaat	10
4.5	Vankila-asiakkaat.....	11
5.	Tehtävät, aineisto ja siirtokokoelmat	11
5.1	Tehtävä ja aineisto.....	11
5.2	Aineisto	11
5.3	Siirtokokoelmat	12
6.	Asiantuntemus.....	13
7.	Koulutus.....	13
8.	Markkinointi ja viestintä	14
8.1	Sosiaalinen media.....	15
8.2	Tapahtumatoiminta.....	15
8.3	Tiedotus ja yhteydet	16
9.	Raportointi.....	16
10.	Lisätietoja	17

1. Nimi

Monikielinen kirjasto – Flerspråkiga biblioteket - Multilingual Library

1.1 Tehtävä

Yleisen kirjaston tulee olla kaikkien käytettävissä ja saavutettavissa. Toiminnan järjestämisessä tulee ottaa huomioon paikallisten kieliryhmien tarpeet. Monikielisen kirjaston tehtävänä on tukea kirjastoja vieraskielisen väestön kirjastopalvelujen järjestämisessä hankkimalla aineistoa yhteiseen käyttöön sellaisilla kielillä, joiden käyttäjiä Suomessa on vähän. Monikielinen kirjasto viestii kirjastojen ja vieraskielisten asiakkaidensa kanssa ja kehittää toimintaansa näiltä saadun palautteen perusteella. Teemme yhteistyötä sekä kotimaisten että ulkomaisten kumppaneiden kanssa.

"Ulkomaalaiskirjaston tehtävänä on Suomessa asuvan vieraskielisen väestön kirjastopalvelujen tukeminen, yhteyksien solmiminen koti- ja ulkomaisiin yhteistyötahoihin, tiedotus ja neuvonta sekä aineiston hankinta yhteiskäyttöön sellaisilla kielillä, jotka meillä ovat harvinaisia ja joiden käyttäjiä Suomessa on vähän. Päävastuu ulkomaalaisväestön yleisistä kirjastopalveluista on edelleen kunnilla."
(OPM kirje 12.1.1995, päätös 27/650/94)

2. Haettava avustus

Avustusta haetaan Helsingin kaupunginkirjastolle ajalle 1.1.- 31.12.2023 Monikielisen kirjaston toimintaan 385 450 €.

Avustuksen käyttösuunnitelma vuodelle 2023:

Tili	Vuosi 2023	€
400500	Palkat ja palkkiot	255 000
453200	Aineiston hankinta	95 000
437300	Markkinointi ja viestintä	17 750
447300	Tapahtuma- ja näyttelykulut	3700
444300	Matka- ja kokouskulut	4 000
437600	Puhelin-, postimaksut ja muut kulut	6 000
	Hallintokulut	4 000
	Yhteensä euroa v.2023	385 450

Painotukset vuonna 2023

1. Suomessa asuvan vieraskielisen väestön kasvu lisää Monikielisen kirjaston palveluiden kysyntää. Haluamme vastata tähän kasvavaan kysyntään ja tuoda palveluitamme paremmin esille potentiaaliselle asiakaskunnallemme. Esitämme yhden uuden projektityöntekijän resurssin (1 htv) lisäämistä vuodelle 2023. Kustannus on 50 000 - 60 000€/v. (Leena Aaltosen ehdotus 24.10.2022). Rekrytoitavan henkilön ei tarvitse olla kirjastoalan koulutuksen omaava, mutta hänellä tulisi olla mm. kohderyhmän kielitaustaa.

Uusi projektityöntekijä (1 htv), tehtävät tulisivat olemaan:

- Satakielikuukausi 2023, toteutus ja kehitys (kahden vuoden projektityöntekijä).

- Suunnitella ja valmistella valtakunnallista monikielisyys ja kielellinen vastuullisuus kirjastoissa -kampanjan toteutusta vuonna 2024.
  - Siirtokokoelmiin liittyviä tehtäviä.
  - Muita Monikielisen kirjaston tehtäviä
2. Aineistomäärärahaan anotaan 10 000 euron lisäystä vuoteen 2022 verrattuna. Painotus ukrainankieliseen aineistoon tulee näillä näkymin jatkumaan vuonna 2023 ja muiden kielten aineisto vaatii edelleen kokoelmien päivytystä ja ylläpitoa.
  3. Monikieliset lastenkirjat iltasatukirjahyllyihin -kampanja päiväkoodille – pilotointi:
    - Valmiit kirjakasetit, samaa nimekettä noin 10-20 kpl, sisältyy e.m. aineistomäärärahan korotukseen 10 000 eurolla
  4. Satakielikuukauden kehittäminen ja valtakunnallinen laajentaminen.

2.1 Henkilöstö

Monikielisen kirjaston tehtävien hoito on integroitu Helsingin kaupunginkirjaston toimintaan. Henkilöstön tarve arvioidaan 5 henkilötyövuodeksi, tehtävänimekkeet informaatikko (2,0), kirjastonhoitaja (1,0), projektityöntekijä (1,0), kirjastovirkailija (1,0).

Vastuuhenkilöt:

- Hallinnolliset asiat: Virva Nousiainen-Hiiri, Kirjastoverkon yhteisten palveluiden päällikkö
- Toiminnan suunnittelu ja koordinointi, markkinointi ja viestintä: Riitta Hämäläinen, informaatikko ja Eeva Pilviö, informaatikko
- Luettelointi: Tero Isosaari, kirjastonhoitaja (100 %, htv , lisäys vuoteen 2022 verrattuna 50%)
- Monikielisyys ja kielellinen vastuullisuus teemavuoden valmistelu : projektityöntekijä
- Aineiston vastaanotto ja käsittely lainauskuntoon: kirjastovirkailija

3. Monikielisen kirjaston kehitysaihoita vuonna 2023

3.1 Kehitysaihoita vuonna 2023

3.1.1 Satakielikuukauden viestinnän ja markkinoinnin koordinointi

Haemme jatkoavustusta äidinkieltä ja monikielisyyttä juhlistavan Satakielikuukauden (21.2. - 21.3.) koordinoimiseen ja sen jalkauttamiseen kirjastojen kautta valtakunnallisesti. Tavoitteena on myös kehittää monikielisyyttä tukevia palveluita, työkaluja ja tapahtumia, joita levitetään kirjastoihin, kasvatukseen ja koulutukseen sekä kulttuurilaitoksiin. (ks. kohta 2)

Satakielikuukausi on tapahtumakokonaisuus, joka tarjoaa mahdollisuudet osallisuuden, kulttuurien välisen vuorovaikutuksen ja kotouttamisen edistämiseen. Kuukauden aikana juhlistetaan äidinkieliä ja monikielisyyden merkitystä ja sen kautta edistää osallisuutta, yhteisöllisyyttä, kohtaamisia, inklusiota sekä kulttuuristen ja kielellisten oikeuksien toteutumista. Teemakuukauden kohderyhmänä ovat Suomessa asuvat vieraskieliset, vähemmistökieliset ja sekä suomen- tai ruotsinkieliset lapset, nuoret ja aikuiset.

Satakielikuukauden hallinnointi, viestintä ja markkinointi vaativat resursseja. Teemakuukauden koordinoitavastuu siirtyi Monikielisel kirjastolle Kulttuuria kaikille- palvelulta v. 2020 alussa. Yhteistyötä jatketaan Kulttuuria kaikille –palvelun kanssa. Teemakuukauteen odotetaan n. 30 läsnä-, hybridi tai etätapahtumaa vuonna 2023. Osa tullaan todennäköisesti toteuttamaan myös pelkästään verkossa.

Satakielikuukauden uusittu verkkosivusto www.satakielikuukausi.fi julkaistiin vuoden 2022 alussa. Vanha sivusto www.satakielikuukausi.org oli jo teknisesti ja ulkoasunsa pitkälti vanhentunut. Myös saavutettavuusvaatimukset tuli paremmin huomioitua sivu-uudistuksen yhteydessä.

Sivuston ylläpito ja tapahtumatietojen täydentäminen pyritään toteuttamaan ostopalveluna vuonna 2023. ja markkinointimateriaaleja työstetään tarpeen vaatiessa. Monikielisyttä koskevia blogikirjoituksia ja niiden käännöksiä julkaistaan kolme tai neljä kappaletta. Satakielikuukausi Facebook-uutisia päivitetään Satakielikuukauden aikana ja pitkin vuotta kun monikielisyteen liittyviä aiheita esiintyy.

Satakielikuukauden laajentamisen kustannukset vuonna 2023:

Kustannuserä	v.2023	Kommentit
Satakielikuukauden tapahtumien työstö sivustolle 2 kk ostopalveluna	3000	n. 30 tapahtumaa.
Käännöspalvelut	250	4 x blogitekstien käännökset.
Painettu Satakielikuukauden markkinointimateriaali ja blogiartikkelit	600	Sisältää mm. tilattavat monikielisyden asiantuntijoiden blogitekstit, á 150 euroa, 4 kpl, yht. 600 euroa, Multilingual Month- ja Satakielikuukausi-sivuille.
Satakielikuukauden verkkosivujen ylläpito	150	verkkosivuston pro-alusta WordPress site ja käyttö 100€ /v + 18€=118 €.
Yhteensä v. 2023	4000	

Huom: kustannuksiin ei ole laskettu vuoden 2024 valtakunnallista kampanjaa valmistelevia kustannuseriä.

3.1.2 Lukemisen edistäminen

Monikielinen kirjasto ottaa toiminnassaan huomioon [Kansallisen lukutaitostrategia 2030](#) ja lukutaito-ohjelman tavoitteet. Strategiassa todetaan, että eri kieli- ja vähemmistöryhmien ja tukea tarvitsevien lukutaidon kehittämiseen tarvitaan lisää toimia, ja että myös maahanmuuttajien ja maahanmuuttajataustaisten lukutaidon tukeminen on varmistettava.

Erilaisia lukemis- ja oppimisvaikeuksia omaavia henkilöitä arvioidaan väestössä olevan noin 10 %. Saamme tietoa näiden ryhmien erityistarpeista, erityisesti aikuisten maahanmuuttajataustaisten, tekemällä yhteistyötä Erilaisten oppijoiden liiton ja Oppimisen olohuone-verkoston kanssa <https://www.eoliitto.fi/> sekä saavutettavuuskirjasto Celian kanssa.

Olemme tehneet yhteistyötä Seinäjoen kaupunginkirjaston lasten ja nuorten lukemista edistävien kirjastopalvelujen valtakunnallista erityistehtävää hoitavan yksikön (ERTE) kanssa. Seinäjoen ERTE julkaisi kesän 2022 Lukujengi www.lukujengi.fi/kirjavinkit) lukukampanjan vinkit ja ne löytyivä myös arabian kielellä. Arabiankieliset vinkit kokosi Monikielinen kirjasto. Teemme yhteistyötä ERTEn kanssa myös vuonna 2023. Kirjaston, varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yhteistyön mallipohjan tavoitteissa on useita kohtia, joissa vieraskielisten lasten omat äidinkielet voidaan huomioida.

Monikielinen kirjasto on tehnyt yhteistyössä Suomessa asuvan somalinkielisen kirjallisuus- ja kulttuurivaikuttajan Axmed Bahjadin kanssa somalinkieliselle yhteisölle suunnatun videon, joka kannustaa lukuharrastukseen ja kertoo lukemisen tärkeydestä somaliksi. Tavoitteenamme vuonna 2023 on markkinoida ao. videota somalinkielisille yhteisölle. Video pyritään saamaan valmiiksi vuoden 2022 loppuun mennessä. Aiemmin on jo tuotettu yhdessä Kirjastokaistan kanssa arabiankielisille perheille kohdennettu vastaava lukemiseen kannustava video www.kirjastokaista.fi/?s=flora&submit=Haku&lang=fi .

3.1.3 Monikieliset kuvakirjat iltasatukirjahyllyihin ja kaksikieliset satutunnit

Lukukeskuksen vuonna 2022 valmistuneessa Monikielinen lukutaito- selvityksessä

<https://lukukeskus.fi/monikielinen-lukutaito-selvitys/> ”varhaiskasvatuksen ammattilaisten toiveena oli suunnitelmallisempi ja säännöllisempi yhteistyö kirjaston ja varhaiskasvatuksen välillä. Varhaiskasvatuksen vastaajat toivovat kirjastoilta tiedotusta erikielisten kirjojen lainausmahdollisuuksista, kuten luettelo kielistä, joilla kirjoja saa tilattua. Varhaiskasvatuksen ammattilaisten mukaan tietoa kirjaston palveluista kaivataan erityisesti monikielisten perheiden vanhemmille: vanhemmat pitäisi saada tietoisemmiksi kirjaston merkityksestä ja käyttämään kirjaston palveluja. Konkreettisia yhteistyöehdotuksia ovat satu- ja lukuhetket eri kielillä, erikielisten kirjojen esittely ja vinkkaukset, kirjalistat varhaiskasvatukseen esimerkiksi aihe- ja kielipiireittäin sekä materiaalipankki.”

Iltasatukirjahylly (ruots. kapprumsbibliotek, tamburbibliotek) on pieni valikoima lastenkirjoja päiväkodin tai koulun eteisessä tai oven läheisyydessä. Perheet voivat hyllystä poimia mukaansa lapsen valitseman kirjan illan yhteistä lukuhetkeä varten. Kirja palautetaan hyllyyn seuraavana päivänä. Muutamat päiväkodit ovat itsenäisesti tai kirjastojen kanssa yhteistyössä perustaneet eteiskirjastoja ja iltasatukirjahyllyjä. Joissakin päiväkodeissa hyllyistä löytyy myös monikielisiä lastenkirjoja.

Iltasatukirjahyllyillä on tutkimuksessa todettu olevan positiivinen vaikutus perhelukemiseen [Iltasatukirjahylly | IKI-TARU | Tarinoilla lukijaksi \(utu.fi\)](#). Monikielisen kirjaston kokeilulla voitaisiin kampanjoida noin 10-20 paikkakunnalla erikielisten kuvakirjojen saamiseksi mukaan iltasatukirjahyllyihin. Päiväkotien ja kirjastojen työtä helpottaaksemme olisi järkevää tehdä valmiita iltasatukirjapaketteja kysytyimmillä kielillä, joita voisi sitten tilata kunkin päiväkodin toiveiden mukaan. Valmiita tilattavia kirjapaketteja kirjastot toivoivat myös vuonna 2020 julkaistussa selvityksessä [Monikielisten kirjastopalvelujen valtakunnallinen tila ja kehittäminen \(kirjastot.fi\)](#). Tämä kokeilu toimisi pilottina mahdollisesti myöhemmin toteutettavalle valtakunnalliselle toimintamallille yhteistyössä päiväkotien kanssa.

Aiemmin Satukaravaani -projektissa toteutettu idea sadun kertomisesta samanaikaisesti kahdella kielellä on osoittautunut käyttökelpoiseksi konseptiksi. Kannustamme kirjastoja, päiväkoteja ja kouluja kaksikielisiin satutunteihin. Lisätietoja Satukaravaani-hankkeesta löytyy www.kirjastot.fi/satukaravaani?language_content_entity=fi. Hankkeen sivuilla on mm. videoita suomen ja arabian kielellä toteutettu satutuokio.

Toimintamallin etuna on, että lapset kuulevat satuja sekä omilla kielillään että vierailta kielillä. Koko lapsiryhmä voi kuunnella samaa satua samanaikaisesti. Monikielisyyden näkyväksi tekeminen tukee lasten kehitystä kulttuurisesti moninaisessa maailmassa. Lähiympäristön eri kielten havainnointi tukee lasten kielitietoisuuden kehittymistä. Lisäksi lasten vanhemmat niissä perheissä, joissa lukeminen ei tähän mennessä ole kuulunut arkipäivään, voivat saada malleja yhteisten lukuhetkien toteuttamiseen.

Vuonna 2023 Monikielinen kirjasto jatkaa kaksikielisen satutunnin konseptin markkinointia ja panostaa satutuntien taltioimiseen, videoiden tekstien kääntämisiin ja tekstityksiin sekä vierailta kielillä että suomeksi. Jatkamme myös videoiden tuottamiseen liittyvää yhteistyötä Helsingin kaupunginkirjaston striimaustyöryhmän kanssa.

3.1.4 Monikielinen kirjasto tutuksi pelaamalla

Vuonna 2021 toteutimme yhdessä Pelaamalla monilukutaitoon –hankkeen kanssa Seppo.io palveluun pelin, joka esittelee Monikielisen kirjaston aineistoja, palveluita ja tiloja Pasilan kirjastossa. Peli sopii kaikenikäisille ja toimii esimerkiksi vieraileville kouluryhmille tai yksittäisille omatoimiasiakkaille tai -ryhmille kirjastoon tutustumisessa.

Peliä tullaan käyttämään myös vuonna 2023 vieraileville kouluryhmille ja mahdollisesti muille vieraskielisille ryhmille. Selvittelemme myös mahdollisuutta jakaa pelin linkkiä QR-koodin avulla Pasilan kirjaston tiloissa. Tämä olisi yksi tapa tavoittaa Monikielisen kirjaston potentiaalisia käyttäjiä, erityisesti nuoria.

3.2 Aineistoon liittyviä kehitysaihiot vuonna 2023

3.2.1 Monikielisen aineiston luetteloinnin kehittäminen

Jatkamme yhteistyökumppanimme Star Booksin (U.K.) kanssa heidän tuottaman Marc-formaattisen hieman muokatun luettelointidatan siirtoa Helmetin kirjastojärjestelmä Sierraan. Star Booksin tarjoama aineiston käsittelypalvelun (muovitus) käyttöä ei enää jatketa vuonna 2023 muovittamattomuus kokeilujen tulosten ja kestäväen kehityksen toimintaperiaatteiden perusteella. Edellä mainitut toimintatavat nopeuttavat aineiston toimittamista asiakkaiden käyttöön.

Kaikki Monikielisen kirjaston luetteloima aineisto on haettavissa Helmet-tietokannassa. Helmet-luetteloinnin yhtenä tavoitteena on tarjota teostietueet suoraan muiden kirjastojen valtakunnalliseen käyttöön, ja siten vähentää muutoin päällekkäistä luettelointityötä. Teostietomme siirtyvät edelleen rajapinnan kautta valtakunnalliseen Finna-tietokantaan.

Monikielisen kirjaston aineistotietojen siirto rajapintayhteyden kautta Kansalliskirjaston Melinda - tietokantaan jatkuu vuonna 2023. Melindasta valtakunnan muut kirjastot voivat poimia teostietoja omiin tietokantoihinsa.

Olemme toista vuosikymmentä tilanneet Ruotsista Ferdosi Medialta mm. persian-, darin-, pashton- ja kurdinkielistä aineistoa. Ferdosi on tarjonnut kirjojen julkaisutiedot translitteroituina ja ne on voitu kopioida luettelointitietueihin. Ferdosilta tilatun aineiston Marc-formaattista luettelointidatan toimitus ja siirto Helmet-kirjastojärjestelmä Encoreen saatiin toimimaan vuoden 2022 keväällä ja sen käyttöä jatketaan vuonna 2023.

3.2.2 Verkkotilaamisen kehittäminen

Suomessa joidenkin harvinaisemmin puhuttujen kielten aineiston hankinta on usein nopeinta ja mahdollistakin vain ulkomaisten kaupallisten verkkokauppojen kautta. Monikielisen kirjaston aineiston yksittäiskappaleiden tilaamista verkkokaupoista jatketaan vuonna 2023. Tilauskanava on osoittautunut hyväksi pienten kielten esim. tagalogin, swahilin ja uiguurinkielisen aineiston hankinnassa.

Ferdosin verkkokaupan kanssa kehitimme aineiston tilaus- ja maksamisprosessia keväällä 2022. Uudessa toimintamallissa aineisto valikoidaan Ferdosin verkkokaupasta, Ferdosi lähettää Monikieliselle kirjastolle verkkolaskun ja tilatun aineiston MARC-tietueet. Tietueet ajetaan Sierraan ja luettelointitietueita täydennetään tarvittaessa. Jatkamme nopeutetun tilausprosessin käyttöä vuonna 2023.

3.2.3 Världens Bibliotek (World Library): monikielinen e-kirjapalvelu

Pohjoismaiden neuvoston rahoittama projekti ”Nordic Collaboration on digital library services for the immigrant population” -projekti eli Världens Bibliotek –hanke (2019) ei ole edennyt Suomen osalta vuosina 2020-2022.

Suomi ja Monikielinen kirjasto seuraavat palvelun kehittymistä vuonna 2023 ja asiaan palataan tarvittaessa. Monikielisen kirjaston toiveena on liittyä palveluun ja tarjota palvelun kielillä e-kirjoja valtakunnallisesti asiakkaillemme.

Lisätietoja hankkeesta löytyy Monikielisen kirjaston toimintasuunnitelmasta vuodelle 2022.

3.2.4 Vinkkausta ja sisältöjen avaamista

3.2.4.1 Satudiplomin monikieliset teokset

Helmet-kirjastojen Satudiplomissa on mainittu kaikki ao. teoksen kieliversiot sekä e-kirja- ja äänikirja- ja Celia-äänikirjaversiot. Yhdistetty suomenkielinen ja monikielinen Satudiplomi on otettu hyvin vastaan ammattilaisten ja asiakkaiden keskuudessa.

Monikielinen kirjasto jatkaa vuonna 2023 Satudiplomissa olevien satukirjojen kieliversioiden tietojen päivittämistä Satudiplomiin kerran vuodessa. Satukirjojen kieliversiot ovat taas näkyvissä asiakkaille kunkin satukirjan tietojen yhteydessä.

3.2.4.2 Aineistosisältöjen avaaminen

Monikielisen kirjaston aineistojen sisältöjä avataan tehokkaammin, mm. säännöllisesti julkaistavien kirjavinkkien avulla:

- kirjavinkit Facebookissa kaksi kertaa kuukaudessa.
- Kirjastot.fi-sivuilla julkaistavat laajemmat vinkkilistat eri teemoista 10 kertaa vuodessa.

Julkaisun käytettävyyteen ja vinkkilistojen ulkoasuun etsitään parempia teknisiä ratkaisuja. Vinkkilistojen julkaisumahdollisuuksia Kirjasammossa ja Sivupiirissä selvittiin, mutta se ei osoittautunut sopivaksi ratkaisuksi. Vinkkilistat tulee saada asiakasystävällisemmin käytettäväksi. Näin ne olisivat paremmin esillä ja laajemmin mm. koulujen kirjallisuuden opetuksessa hyödynnettävissä.

3.2.5 Kuntien yhteinen e-kirjasto- hanke

Monikielinen kirjasto seuraa aktiivisesti Kuntien yhteinen e-kirjasto -hankkeen etenemistä. Olemme esittäneet jo projektin määrittelyvaiheessa toiveen, että Suomessa harvinaisemmin puhutuilla kielillä oleva e-aineisto tulisi myös projektin piiriin ja lopulta saavutettavaksi tasapuolisesti asiakkaille ympäri Suomea.

4. Asiakkaat

Monikielinen kirjasto seuraa maahanmuuttajataustaisen väestön määrää ja äidinkieliä ja kehittää kokoelmaa vastaamaan kysyntää ja asiakkaiden tarpeita. Erityistä huomiota kiinnitetään mm. lasten ja nuorten määriin eri kieliryhmissä ja ikäluokissa.

4.1 Ulkomaalaistaustaiset asiakkaat

Vuonna 2021 Suomen väestöstä oli ulkomaalaistaustaisia hieman alle 470 000 eli 8,5 prosenttia. Selvästi koko maan keskiarvoa enemmän ulkomaalaistaustaisia asui Ahvenanmaalla, 17,3 prosenttia, ja Uudellamaalla, 15,7 prosenttia. Ulkomaalaistaustaisista yli puolet asui Uudellamaalla. Myös Varsinais-Suomessa ulkomaalaistaustaisia asui suhteellisesti hieman enemmän kuin koko maassa keskimäärin. Suhteellisesti pienin ulkomaalaistaustaisten osuus oli Etelä-Pohjanmaalla, 2,7 prosenttia. Kun väestöosuuksia tarkastellaan kunnittain, vuonna 2021 ulkomaalaistaustaisten osuus oli suuri erityisesti monissa Ahvenanmaan kunnissa, pääkaupunkiseudulla, Närpiössä, Pohjanmaan Korsnäsissä, Turussa ja Pietarsaareissa. ks. www.stat.fi/tup/maahanmuutto/maahanmuuttajat-vaestossa.html.

4.2 Vieraskieliset asiakkaat

Vuoden 2021 lopussa Suomessa asui yli 458 042 vieraskielistä eli henkilöä, joiden kieli on jokin muu kuin suomi, ruotsi tai saame. Venäjä on yleisin vieras kieli. Sitä puhui vuonna 2021 äidinkielenään yli 87 000 henkilöä. Seuraavaksi yleisin kieli on viro, jota puhui 50 000 henkilöä. Näiden jälkeen suurimmat kieliryhmät ovat arabia, somali ja persia eli farsi.

Kaikkiaan Monikielisen kirjaston kohderyhmään (kuten määritelty tehtävänannossa) kuuluvia asukkaita on Suomessa noin 267 000 (tilanne 31.12.2021, Tilastokeskus).

Suurimmat vieraskielisten määrät 2014- 2021 Vieraskieliset | Tilastokeskus (stat.fi)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Yhteensä	5471753	5487308	5503297	5513130	5517919	5525292	5533793	5548241
KOTIMAISET KIELET YHT.	5161447	5157746	5149304	5139805	5126173	5112648	5100946	5090199
suomi	4868751	4865628	4857795	4848761	4835778	4822690	4811067	4800243
ruotsi	290747	290161	289540	289052	288400	287954	287871	287933
saame	1949	1957	1969	1992	1995	2004	2008	2023
VIERASKIELISET YHT.	310306	329562	353993	373325	391746	412644	432847	458042
arabia	14825	16713	21783	26467	29462	31920	34282	36466
somali	16721	17871	19059	20007	20944	21920	22794	23656
persia, farsi	8103	8745	10882	12090	13017	14118	15105	16432
kurdi	10731	11271	12226	13327	14054	14803	15368	15850
kiina	10110	10722	11334	11825	12407	13064	13778	14780
albania	8754	9233	9791	10391	10990	11806	12664	13830
vietnam	7532	8273	9248	9872	10440	11094	11562	12310
thai	8038	8582	9047	9403	9763	10179	10553	10831
turkki	6766	7082	7403	7739	8127	8840	9492	10039
ukraina	2436	2843	3271	3728	4411	5108	5961	7278
romania	2819	3161	3559	3955	4416	4992	5463	6066
puola	4459	4794	5081	5274	5441	5567	5695	5982
tagalog, pilipino	2618	2932	3271	3619	4014	4736	5315	5934
bengali	2603	2881	3220	3599	3973	4417	4749	5131
nepali	2555	2951	3345	3685	3937	4300	4636	5048
urdu	2186	2432	2720	2983	3172	3519	3846	4163
portugali	2250	2409	2627	2812	3024	3280	3558	3837
bulgaria	2114	2313	2462	2627	2840	2954	3114	3264
unkari	2671	2811	2881	2885	2962	3011	3088	3243
hindi	1740	1882	1973	2142	2373	2741	2944	3223

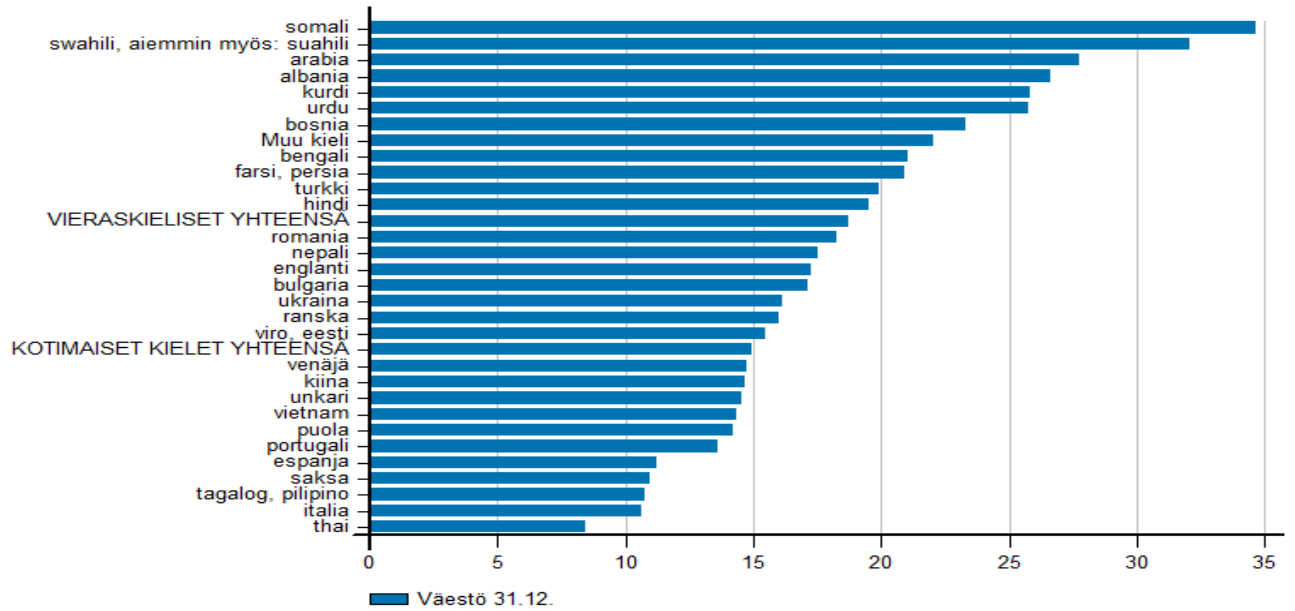
Lähde: Tilastokeskus, Väestörakenne 2014-2021, Väestö 31.12. 2021 muuttujina Alue, Kieli, Sukupuoli, Tiedot ja Vuosi (Tilastokeskus).

https://pxdata.stat.fi/PxWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin_vaerak/statfin_vaerak_pxt_11rm.px/table/tableViewLayout1/.

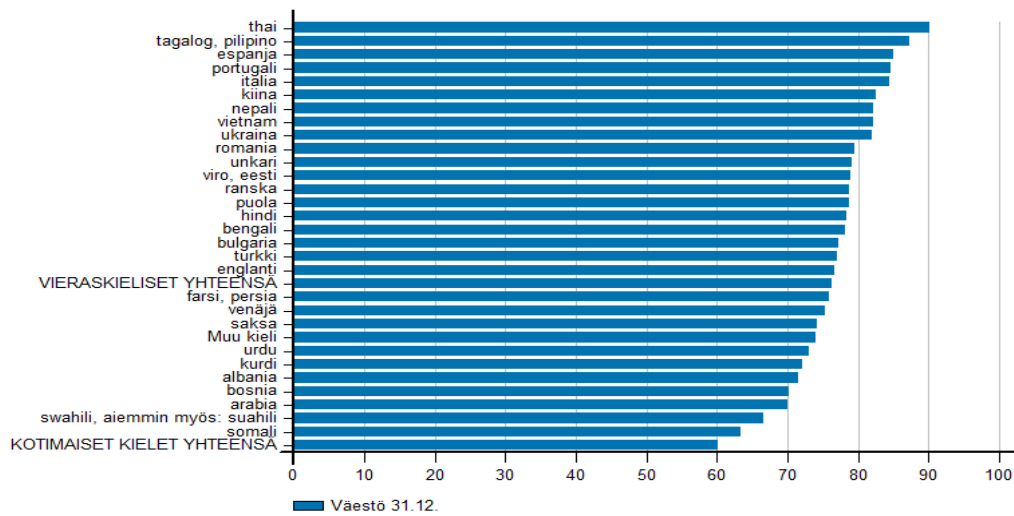
4.3 Lapset, työkäiset ja ikääntyvät eri kieliryhmissä

Seuraavissa Tilastokeskuksen taulukoissa on esitetty lasten, työkäisten ja eläkeikäisen väestön osuus eri kieliryhmissä. Prosenttiosuudet graafisena esityksenä:

Lasten (0-14-vuotiaat) osuus (%) eri kieliryhmissä 2021

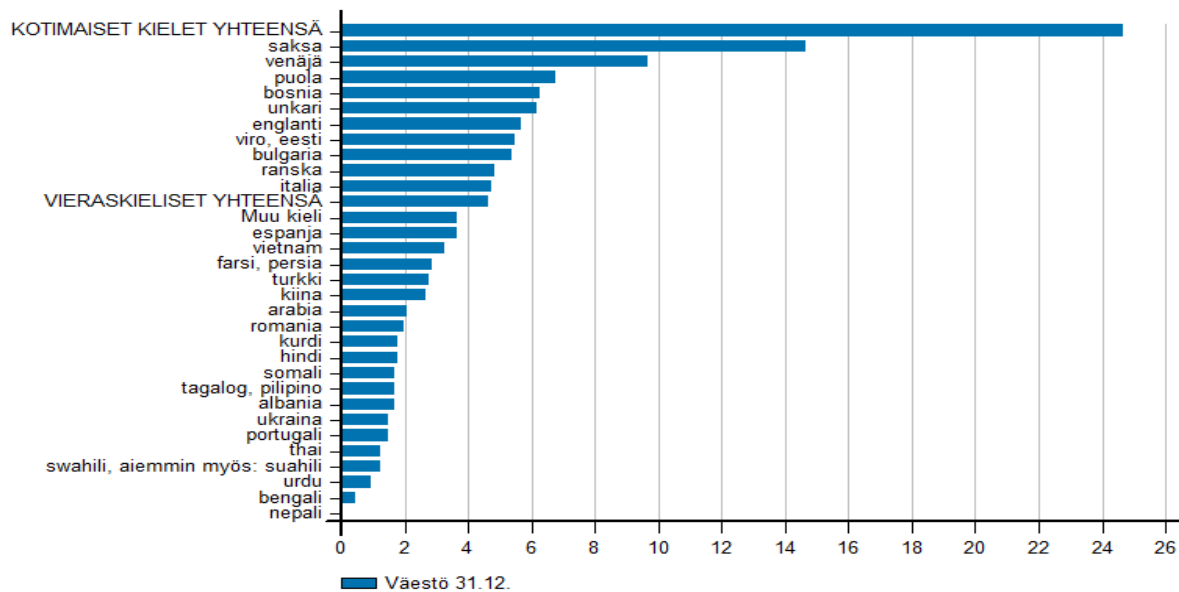

Työikäisten (15-64-vuotiaat) osuus (%) eri kieliryhmissä 2021

Tilastokeskus / Väestörakenne

Eläkeikäisten (yli 64-vuotiaat) osuus (%) eri kieliryhmissä 2021

Tilastokeskus / Väestörakenne

Lähde: [Vieraskieliset | Tilastokeskus \(stat.fi\)](https://vieraskieliset.tilastokeskus.fi/)

4.4 Turvapaikanhakija-asiakkaat

Tilapäisen suojelun hakemuksia oli tullut 16.10.2022 mennessä vireille yhteensä 42 286 kappaletta, joista Ukrainan kansalaisten 41 771 hakemusta. Maahanmuuttovirasto oli 9.10.2022 mennessä tehnyt päätöksen 40 153 tilapäisen suojelun hakemukseen. Kaikki Suomessa oleskelevat ukrainalaiset eivät kuitenkaan ole hakeneet kansainvälistä suojelua, sillä ukrainalaiset voivat saapua Suomeen myös viisumivapaasti kolmeksi kuukaudeksi. Ukrainalaisten todellinen määrä Suomessa on siis edellä mainittuja lukuja suurempi.

(Lähde : [https://migri.fi/tilapaisen-suojelun-tilastot.](https://migri.fi/tilapaisen-suojelun-tilastot/))

4.5 Vankila-asiakkaat

Yhteistyöllä Rikosseuraamuslaitoksen kanssa halutaan tuoda monikieliset aineistot vankila-asiakkaiden saataville. Monet vankilakirjastot ovat tilanneet siirtokokoelmia asiakkailleen ja olemme toimittaneet Monikielisen kirjaston kokoelmista poistettavia teoksia vankila-asiakkaille. Yhteistyö jatkuu vuonna 2023.

5. Tehtävät, aineisto ja siirtokokoelmat

5.1 Tehtävä ja aineisto

Monikielisen kirjaston aineistoilla tuetaan kirjastoja niissä kielissä, jotka ovat Suomessa harvinaisempia ja joiden puhujia on vain vähän. Päävastuu monikielisistä kirjastopalveluista on kunnilla. Kirjastojen tulisi hankkia aineistoa myös omiin kokoelmiinsa.

Monikielisen kirjaston palvelujen saatavuutta kirjaston kaikissa asiakasryhmissä tuetaan hankkimalla aineistoa mahdollisimman monimuotoisesti. Monikielinen kirjasto tukee aineistoillaan ja materiaaleillaan erityisesti äidinkieltään vieraskielisten lasten ja nuorten lukuharrastusta ja kirjastoja monikielisessä ja -kulttuurisessa lasten kirjastotoiminnassa. Monikielisessä kirjastossa lasten- ja nuortenaineiston osuus koko aineistosta on kasvanut tasaisesti vuosi vuodelta (n. 46 % 31.12.2021).

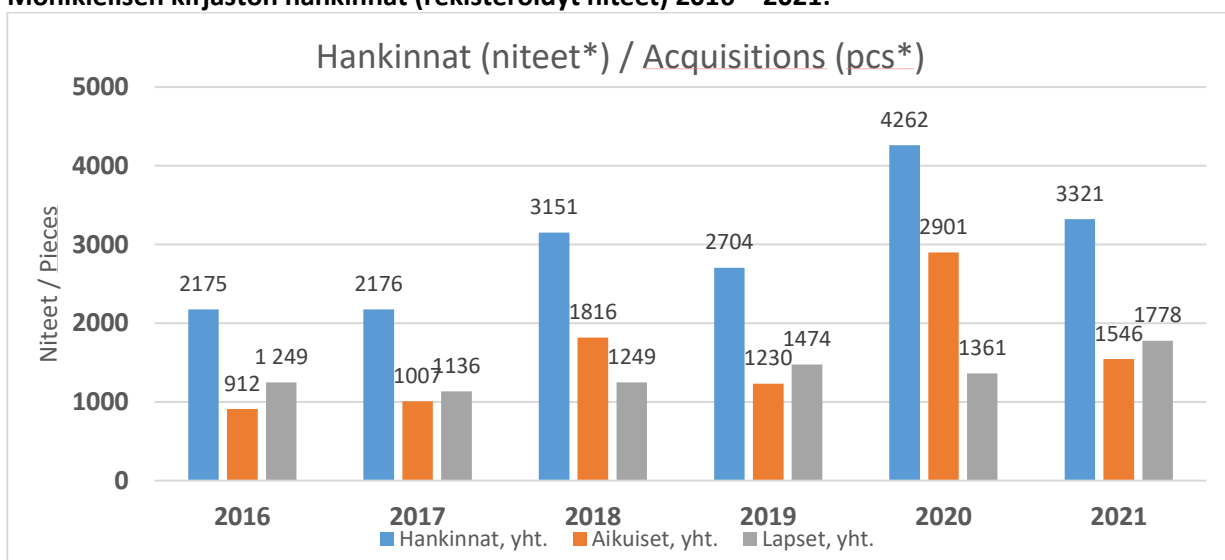
Siirtyminen sähköiseen muotoon vähentää painettujen lehtien ja musiikin hankintaa. Vuonna 2023 tilaamme kuitenkin edelleen viittä painettua aikakauslehtivuositilaa. Kirjastojen toiveesta selvittelemme ukrainankielisen lehden tilaamista ja toimitusta.

5.2 Aineisto

Aineiston hankintamäärä on viime vuosina vaihdellut 2000-3000 niteen välillä. Yli puolet hankinnoista on ollut lasten ja nuorten aineistoa. Vuonna 2021 lasten aineiston osuus hankinnoista oli yli puolet, eli n. 54%.

Monikielisen kirjaston aineiston hankinnassa käytetään useita eri kanavia. Vuonna 2021 tilasimme aineistoa yli 20 eri toimittajalta eri puolilla maailmaa ja yli 84 kielellä. Jatkamme samojen ja tarvittaessa uusien hankintakanavien käyttämistä vuonna 2023.

Monikielisen kirjaston hankinnat (rekisteröidyt niteet) 2016 – 2021:

E-kirjoilla ja e-äänikirjoilla voitaisiin tasata kysynnän ja tarjonnan vaihteluja ja palvella asiakkaita erityisesti myös poikkeustilanteissa mutta valitettavasti Monikielisen kirjaston hankkimien e-kirjojen valtakunnallista käyttöä rajoittaa alueelliset käyttöoikeudet. Tällä hetkellä Monikielisen kirjaston e-aineisto on vain Helmet-käyttäjien saatavilla. Kuntien yhteinen e-kirjasto- hankkeen lopputuloksissa oli myös huomioitu Monikielisen kirjaston asiakaskunnan lukutarpeet. Jatkamme projektin tulosten seurantaan monikielisen aineiston osalta myös vuonna 2023. E-äänikirjat ovat suosittuja mutta niitä koskevat samankaltaiset käyttöoikeuden rajoitukset kuin muullakin e-aineistolla.

Uutta ukrainankielistä aineistoa on rekisteröity tänä vuonna Helmet-tietokantaan 20.10.2022 mennessä: **1573** nidettä, joista aikuisten **375** nidettä (24%) ja lasten **1198** nidettä (76%). Kokoelma on tänä vuonna yli nelikertaistunut. Aineistohankintojen painotus vuonna 2023 tulee edelleen olemaan ukrainankielinen aineisto.

5.3 Siirtokokoelmat

Siirtokokoelmien lähettäminen on osa kirjaston kaukopalvelutehtävää. Monikielisen kirjaston siirtokokoelmat ovat tasaisesti lisääntyneet ja on odotettavissa, että määrä yhä kasvaa. Siirtolainoja lähetettiin vuonna 2021 116 kirjastoon ja laitokseen, 48 kielellä. (Lähde: Helsingin kaupunginkirjaston Kaukopalvelu).

Vuonna 2021 Monikielisen kirjaston kokoelmista lähetettiin siirtolainoina harvinaisilla kielillä yhteensä 10579 nidettä (ilman uusintoja) ja uusinnat mukaan lukien 19850 kappaletta (Lähde: Helsingin kaupunginkirjaston Kaukopalvelu).

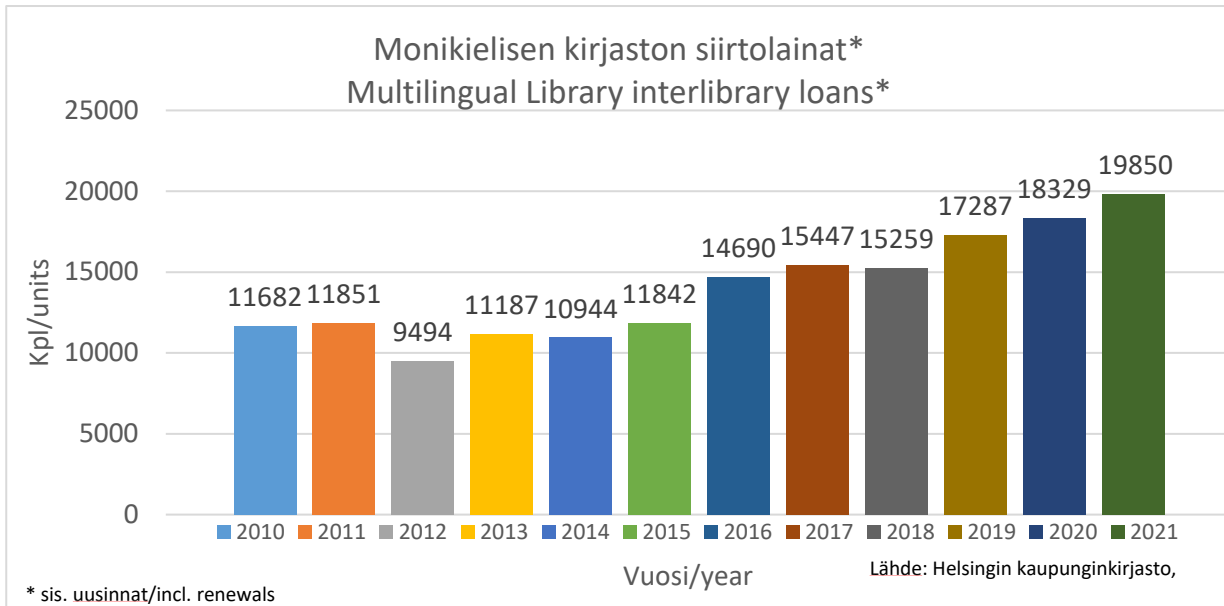
COVID-19 on hieman vaikuttanut lähetettyjen siirtolainojen määrään koska kirjastoissa on ollut voimassa rajoituksia osan vuodesta. Siirtolainamäärien ennustetaan jatkavan kasvua vuonna 2023 kun COVID-19 tilanne helpottaa ja ihmiset alkavat liikkua vapaammin.

Vuonna 2022 siirtolainojen kysyntä on vallitsevan sotatilanteen takia vahvasti painottunut ukrainankielisen aineiston kysyntään. Vuonna 2021 lähetettiin 240 kpl siirtolainoja ukrainankielellä. Tänä vuonna 26.10.2022 mennessä, ukrainankielisiä niteitä oli lähetetty 2222 kpl siirtokokoelmina (tämä luku kasvaa vielä). Määrä on suurempi kuin koko vuonna 2021 lähetetty arabiankielisten niteiden määrä. 74 % lainatuista ukrainankielisistä kirjoista on lasten- ja nuortenaineistoa.

Ukrainankielistä siirtokokoelmaa jonotti 63 kirjastoa 30.6.2022 ja tällä hetkellä (26.10.2022) enää 33 kirjastoa. Siirtokokoelmia ovat pyytäneet monet kirjastot, jotka eivät aikaisemmin ole kysyneet siirtokokoelmaa lainaksi. Yhteensä 99 kirjastoon on lähetetty ukrainankielinen siirtokokoelma ja ennustamme kysynnän jatkuvan myös vuonna 2023.

Kirjastoille lähetetään siirtokokoelmia sekä nimeke- ja aihetilauksia. Nimeke- ja aihetilauksiin käytetään myös Helsingin kaupunginkirjaston kokoelmia, siirtokokoelmiin Monikielisen kirjaston kokoelmaa. Siirtokokoelmien laina-aika on 3-4 kuukautta kirjastojen toivomusten mukaan ja lainan voi uusia maksimissaan viisi kertaa. Kirjastoille on tarjottu ja ne voivat halutessaan pyytää pidempää siirtolaina-aikaa niistä Monikielisen kirjaston kokoelmista, joissa on isot nimeke- ja nidemäärät.

Monikielisen kirjaston kokoelmista lähteneet siirtolainat (kpl) vuosina 2010 – 2021 (sis. myös lainojen uusinnat):

Huom: suurehko hyppäys vuosien 2018 ja 2019 siirtolainatilastoissa selittyy siirtolainamäärien kasvulla, osastotunnusten ja tilastointitavan tarkennuksella uuden logistiikkajärjestelmä IMMS:n käyttöönoton myötä.

Monikielisen kirjaston markkinoinnin tuloksena ja vallitsevan Ukrainan sotatilanteen takia on odotettavissa, että siirtokokoelmalainojen määrä jatkaa kasvua myös vuonna 2023.

Yhteistyö varhaiskasvatuksen ja opettajien kanssa on lisännyt siirtokokoelmapyyntöjä päiväkoteihin ja kouluille. Kaikki siirtokokoelmat toimitetaan lähikirjastojen kautta.

Lasten ja nuorten aineiston kappalemäärä lähetetyissä siirtokokoelmissa jatkaa kasvua ja oli vuonna 2021 64%. (v. 2019: n. 57% kokonaismäärästä, ei sis. uusintoja), ja osuuden ennakoidaan jatkavan kasvua myös vuonna 2023.

6. Asiantuntemus

Monikielisen kirjaston tehtäviin kuuluu antaa neuvontaa ja asiantuntija-apua (mm. aineiston toimittajista, kirjastopalvelujen esittelystä eri kielillä) sekä osallistua luennoitsijoina ja asiantuntijoina kirjastoalan ja kasvatuksen alan koulutuksiin. Monikielinen kirjasto toimii yhteistyössä Kirjastot.fin ja pääkaupunkiseudulla Helmet-kirjastojen monikielisiä ja -kulttuurisia palveluita ja yhdenvertaisuutta koordinoivien ryhmien kautta.

Lisäksi Monikielinen kirjasto osallistuu mahdollisuuksien mukaan koulutuksien järjestämiseen.

7. Koulutus

Monikielisen kirjaston henkilökunta osallistuu erilaisiin koulutuksiin ja tapahtumiin. Tavoitteena on ylläpitää ammattitaitoamme, etsiä uusia toimintamalleja ja hyviä käytäntöjä ja sekä lisätä tietoteknistä osaamistamme. Vuoden 2023 Monikielisen kirjaston henkilöstön tavoitteena tulee olemaan mm. Microsoft Teamsin käytön kehittäminen päivittäisenä työkaluna ja opettelemme tietojemme päivittämisen Helsingin kaupungin uuteen intranettiin. Tietoteknisen osaamisen kehittämisen lisäksi osallistumme mm. aineistojen

sisältöihin ja niiden avaamista käsitteleviin koulutuksiin ja yhteistyökumppaneidemme eri teemoista järjestämiin koulutuksiin.

Monikielinen kirjasto selvittää henkilökunnan mahdollisuutta käydä tutustumassa Göteborgin tai Frankfurtin kirjamesujen tarjontaan vuonna 2023.

8. Markkinointi ja viestintä

Monikielinen kirjasto tukee aineistoillaan ja asiantuntemuksellaan kirjastoja monikielisessä ja monikulttuurisessa viestinnässä, markkinoinnissa ja tapahtumatuotannossa. Tarkempi markkinointi- ja viestintäsuunnitelma ensi vuodelle työstetään alkuvuodesta 2023.

	Arvio v. 2023 markkinointi- ja viestintäkuluista		
437300	Painatukset*	Yhteensä	9800
447300	Tapahtumat	Yhteensä	3000
450700	Näyttelytarvikkeet	Yhteensä	500
434125	Käännöspalvelut	Yhteensä	3850
434100	Asiantuntijapalvel.	Yhteensä	4100
434105	IT käyttö	Yhteensä	200
		Kaikki yhteensä v.2023	21450

*sisältää 2000€ vuoden 2024 Valtakunnallinen monikielisyys kirjastoissa -kampanjan ennakkomarkkinointimateriaalia.

Monikielisen kirjaston tunnettuutta on lisätty painetun ja sähköisen esitteen avulla. Painetusta esitteestä on 22 kieliversiota, ukrainankielinen uusimpana (10 000 kpl painos). Esitteen pdf-versio on sähköisesti ladattavissa www.kirjastot.fi ja www.helmet.fi -sivustoilta. Samoilta sivustoilta voi myös tilata esitteen painettuja kappaleita Monikielisestä kirjastosta. Esitteen käännöksiä ja painatuksia uusille kielille tehdään asiakkaiden toivomusten ja tarpeiden mukaan tulevana vuonna. Esitteiden tilaus- ja keräilyprosessia automatisoitiin yhteistyössä Helsingin kaupunginkirjaston Kirjastojen yhteiset palvelut yksikön kanssa lokakuussa 2022. Uusi tilaus- ja toimitusprosessi otetaan käyttöön välittömästi.

Monikielinen kirjasto sai 13.10.2022 tiedon, että Helmet-haku tullaan korvaamaan Finna-haulla vuoden 2023 aikana. Tämä aiheuttaa muutoksia Monikielisen kirjaston aineiston hakutavassa. Aineiston hakuohje on painettu 22 kielellä olevaan esitteeseen ja esite täytyy uusiksi. Riippuen Helmet-Finna projektin aikataulusta ja siirtymätavasta (vaiheittainen vs. ”yön yli”), Monikielinen kirjasto joutuu uusimaan ja painattamaan kaikki esitteet. Olemme budjetoineet kymmenen suurimman kielen esitteiden uusimisen vuodelle 2023.

”Kirjasto on kaverisi” -kirjanen on lapsille suunnattu monikielinen kirjastonkäytön opas. Ukrainankielinen kirjanen käännätettiin ja painettiin vuonna 2022. Monikielinen kirjasto ottaa kirjasen loppuneista kieliversioista uusintapainoksia tarvittaessa vuonna 2023. ”Kirjasto on kaverisi” -kirjasen tilaus- ja toimitusprosessia on automatisoitu lokakuussa 2022 ja uudistunut prosessi tulee käyttöön välittömästi.

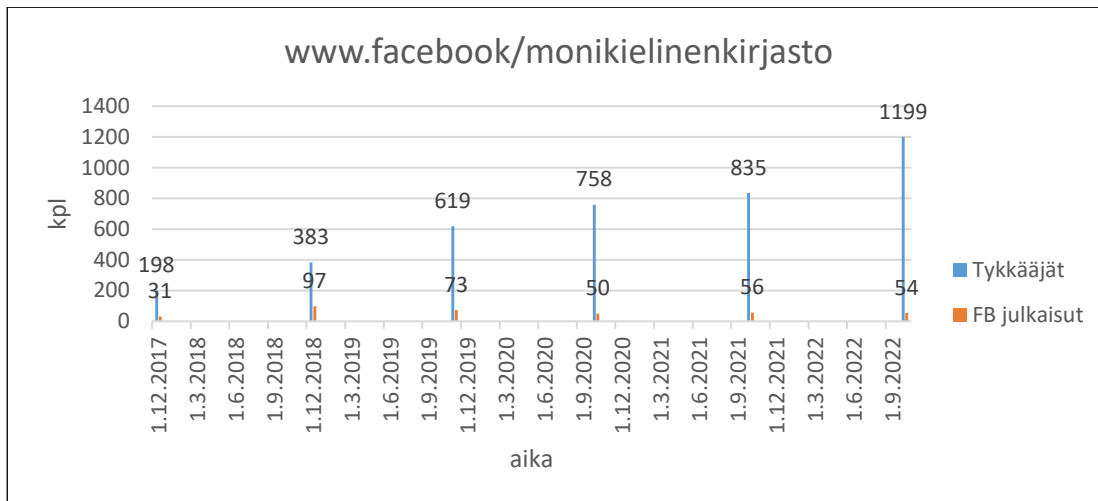
Kirjastot ovat toivoneet myös muuta markkinointimateriaalia ja opasteita kirjastotiloihin. Opasteita, jotka kertovat monikielisestä aineistosta ja sen saatavuudesta, tulisi olla esillä paitsi verkossa niin myös kirjastotilassa. Monikielinen kirjasto on julkaissut Kirjastot.fi -sivustolla tähän tarkoitettuja materiaaleja ja olemme kertoneet niistä eri esittelytilaisuuksissa. Myös ukrainankielisiä käännöksiä opasteista ja

kirjastolauseita on tuotettu vuonna 2022. Lisää opasteita ja työkaluja toteutetaan vuonna 2023 kirjastojen tarpeiden mukaisesti.

8.1 Sosiaalinen media

Monikielisen kirjaston verkko- ja sosiaalisen median osaamista on vahvistettu henkilöstön koulutuksella. Monikielinen kirjasto ylläpitää ja päivittää omia sivustojaan Kirjastot.fi:ssä ja Helmet.fi-verkkopalvelussa. Näissä kanavissa kaikki 23.9.2020 jälkeen julkaistut digitaaliset palvelumme ovat saavutettavia.

Monikielisen kirjaston uusi Facebook-sivusto perustettiin 1.10.2017 [facebook.com/monikielinenkirjasto](https://www.facebook.com/monikielinenkirjasto). Facebook-sivustolle on tehty sisältösuunnitelma ja tuotanto jatkuu säännöllisinä päivityksinä.

Lähde: Facebook

Facebook sivustolla vihdoin, 6,5 vuoden jälkeen, ylitimme tuhannen seuraajan rajapyykin. Monikielisen kirjaston [facebook.com/monikielinenkirjasto](https://www.facebook.com/monikielinenkirjasto) sivustolla oli **1,107** seuraajaa 14.10.2022 (868 seuraajaa 31.10.2021). Koronarajoitusten hellittäessä ja kirjastojen toiminnan normalisoituminen lisäsi seuraajien määrää vuoden 2022 toisella puoliskolla. Seuraajia ja tykkääjiä tavoittamista jatketaan postauksilla, jotka käsittelevät Monikielisen kirjaston osallistumista erilaisiin tapahtumiin ja tilaisuuksiin, vierailuja eri kirjastoissa ja yhteistyökumppaneiden luona, ja erikielisten aineistojen esittelyjen kautta.

Tavoittaaksemme paremmin vieraskielistä väestöä jatkamme sisällön tuottamista muutamilla suurimmilla maahanmuuttajakielillä. Suunnitelmissa on edelleen Facebookin maksullisen mainonnan kokeilu koska eräät kieliryhmät, esim. arabiankieliset, voi mm. InfoFinland-palvelun kokemuksen mukaan tavoittaa hyvin käyttämällä kohdennettua omankielistä mainontaa. Vuosina 2020-2022 tämä jäi toteuttamatta koronatilanteen ja kirjastojen sulkuajan takia. Toteutus siirtyy vuodelle 2023.

8.2 Tapahtumatoiminta

Vuonna 2023 ei ole suuria kotimaisia kirjastoalan tai maahanmuuttoon liittyviä tapahtumia.

Yhteydenotot ja Monikielisen kirjaston esittelyä toivovien ryhmien määrät ovat lisääntyneet syksyllä 2022 ja ovat palautuneet melkein samoihin lukuihin kuin koronaa edeltävänä aikana. Palveluidemme esittelytilaisuudet tulevat jatkumaan runsaslukuisina vuonna 2023.

Koronan johdosta etäyhteyksien lisääntynyt käyttö, mm. esittelytilaisuuksissa, jatkuu vuonna 2023. Monikielinen kirjasto pystyy paremmin ja tasapuolisemmin esittelemään verkon kautta toimintaamme ja palvelujamme eri tahoille ympäri Suomea.

Osallistumme Educa 2023-messuille tammikuussa 2023 omalla näyttelyosastolla. Educa-tapahtuma on osoittautunut erittäin hyväksi keinoksi tavoittaa opetusalan toimijoita eri puolilta maata.

Monikielinen kirjasto osallistuu luokanopettajien, oman äidinkielen ja oman uskonnon opettajien, S2 -ja R2-opettajien ja valmistavien luokkien opettajien koulutustilaisuuksiin aina kun se on mahdollista. Tämä on erittäin hyvä kanava, jonka kautta pystymme levittämään tietoa äidinkieleltään vieraskielisille koululaisille ja heidän perheilleen. Yhteistyötä opettajien kanssa edistetään myös verkon kautta tehtyjen toiminnan esittelyjen avulla opettajien koulutuspäivissä.

Monikielinen kirjasto on tehnyt yhteistyötä Helsingin kaupunginkirjaston kirjastoautoyksikön kanssa. Jatkamme yhteistyötä ja osallistumme yhdessä tapahtumiin päiväkotien, koulujen, leikkipuistojen ja asukaspuistojen yhteydessä alueilla, joilla on runsaasti maahanmuuttajataustaisia perheitä.

S2- ja R2- ja valmistavien luokkien vierailut ja Monikielisen kirjaston esittelykierrokset Pasilan kirjastossa jatkuvat vuonna 2023.

8.3 Tiedotus ja yhteydet

Monikielinen kirjasto jatkaa tiedottamista toiminnastaan, ja lisää monikielistä kirjastojen tiedotuksessa tarvittavaa materiaalia omilla sivuillaan Kirjastot.fi:ssä <http://www.kirjastot.fi/fi/monikielinen-kirjasto>, Helmet-verkkokirjastossa www.helmet.fi, Facebookissa ja InfoFinlandissa. Tiedotusta kokoelmista ja palveluista on lisätty erityisesti Kirjastot.fi-sivuilla ja Facebookissa.

Yleisten kirjastojen valtakunnallinen kehittämistehtävä (VAKE) on uudistanut ja selkeyttänyt www.kirjastot.fi -sivustoa vuodesta 2021 alkaen ja sen pitäisi valmistua vuoden 2022 loppuun mennessä. Monikielisen kirjaston sivujen selkeyttäminen ja viimeistely hoidetaan tämän jälkeen ja siirtynee vuodelle 2023.

Monikielisen kirjaston toiminnasta kerrotaan myös alueellista kehittämistehtävää hoitavien kirjastojen ja tarvittaessa Yleisten kirjastojen neuvoston kokouksissa. Monikielisten palveluiden kanssa toimivien kirjastolaisten valtakunnallinen verkosto kokoontui Monikielisen kirjaston kutsumana Teamsissä ensimmäisen kerran 30.9.22. Tapaamisessa olivat läsnä edustajat Tampereen, Hämeenlinnan, Kouvolan, Oulun ja Rovaniemen kaupunginkirjastoista. Seuraaviin tapaamisiin voidaan kutsua lisää osallistujia eri kirjastoista mutta keskustelun mahdollistamiseksi ryhmän ei tulisi olla liian suuri. Tapaamisia sovittiin jatkettavaksi kahdesti vuodessa. Monikielisen kirjaston kaikille kirjastoille avoimia etäkahveja toivotaan voitavan jatkaa vuonna 2023.

Toivomme saavamme lisää palautetta ja toiveita toiminnastamme jatkossa. Helmet.fi -sivustolle lisätään palautteen antomahdollisuus vuonna 2023.

9. Raportointi

Monikielisen kirjaston tehtävän hoitamisesta raportoidaan vuosittain OKM:n selvityksen yhteydessä ja tuloskeskusteluissa.

Kustannusten seuranta hoidetaan Helsingin kaupungin BO- raportointijärjestelmän avulla.

Kerran kuukaudessa on tilannekatsauspalaveri Kirjastoverkon yhteiset palvelut -yksikön päällikön Virva Nousiainen-Hiiren sekä muun johtotiimin kanssa.

10. Lisätietoja

Riitta Hämäläinen, riitta.hamalainen@hel.fi, p. 09-310 85402.

Eeva Pilviö, eeva.pilvio@hel.fi, p. 09-310 85460.

Kirsi Vanharanta, kaukopalvelu@hel.fi, p. 09-310 85432.